

## تحریم‌های آمریکا علیه قضات دیوان کیفری بین‌المللی: خیانت به عدالت بین‌المللی و میراث «هرگز دوباره»

در تاریخ ۷ فوریه و ۵ ژوئن ۲۰۲۵، ایالات متحده تحت رهبری رئیس‌جمهور دونالد ترامپ و وزیر امور خارجه مارکو روبریو، دیوان کیفری بین‌المللی (ICC) را غیرقانونی و سیاسی‌شده خواند. آنها تحریم‌هایی را علیه دادستان ارشد دیوان، کریم خان، و قضات سولومی بالونگی بوسا، لوز دل کارمن ایباز کارانزا، رین آدلاید سوفی آلپینی گانسو و بتی هولر اعمال کردند، به عنوان تلافی برای نقش آنها در تحقیقات درباره جنایات جنگی و جنایات علیه بشریت اسرائیل. این اقدامات، که شامل مسدود کردن دارایی‌ها و ممنوعیت سفر است، به‌طور صریح برای انتقام از صدور احکام بازداشت توسط دیوان علیه بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل، و یوآو گلانت، وزیر دفاع سابق، در ۲۴ نوامبر ۲۰۲۴، و همچنین برای جلوگیری از اتهامات احتمالی علیه وزرای بزالل اسموتریچ و ایتامار بن‌گوریر به دلیل نقش آنها در ترویج شهرک‌سازی‌های غیرقانونی و تشدید بحران انسانی در غزه طراحی شده‌اند. این مداخله بی‌سابقه عملیات دادگاه را تهدید کرده و تعهد جهانی پس از هولوکاست به پاسخگویی جهانی را تضعیف می‌کند.

این مقاله استدلال می‌کند که جامعه بین‌المللی باید فراتر از محکومیت‌های کلامی عمل کرده و پاسخگویی را اعمال کند، از جمله اعمال تحریم‌های اقتصادی و دیپلماتیک علیه اسرائیل و ایالات متحده، اتهامات دیوان کیفری بین‌المللی علیه دونالد ترامپ و مارکو روبریو، و فعال‌سازی آیین‌نامه مسدودسازی اتحادیه اروپا برای محافظت از دیوان و مقامات آن در برابر زیاده‌روی‌های آمریکا.

### اقدامات اسرائیل در غزه: یک مورد نسل‌کشی

کنوانسیون نسل‌کشی ۱۹۴۸ نسل‌کشی را به عنوان اعمالی تعریف می‌کند که با نیت نابودی کامل یا جزئی یک گروه ملی، قومی، نژادی یا مذهبی از طریق کشتار، ایجاد آسیب‌های جسمی یا روانی جدی، یا تحمیل شرایط زندگی که برای نابودی فیزیکی طراحی شده‌اند، انجام می‌شود. عملیات نظامی اسرائیل در غزه این معیارها را با وضوح نگران‌کننده‌ای برآورده می‌کند. محدودیت سیستماتیک کمک‌های بشردوستانه، حملات هدفمند به غیرنظامیان – از جمله امدادگران، خدمات اضطراری، کارکنان بهداشتی و روزنامه‌نگاران – و تخریب زیرساخت‌های ضروری مانند بیمارستان‌ها، نیت عمدی برای تحمیل شرایطی با هدف نابودی فیزیکی فلسطینیان در غزه را نشان می‌دهد و تعریف قانونی نسل‌کشی را طبق ماده دوم کنوانسیون نسل‌کشی ۱۹۴۸ برآورده می‌کند. احکام بازداشت دیوان کیفری بین‌المللی در ۲۱ نوامبر ۲۰۲۴ علیه نتانیاهو و گلانت، که آنها را به گرسنگی به عنوان جنایت جنگی و جنایات علیه بشریت متهم می‌کند، این ارزیابی حقوقی را تأیید می‌کند.

گزارش عفو بین‌الملل در دسامبر ۲۰۲۴ به‌طور قاطع نتیجه‌گیری کرد که محاصره اسرائیل، که به‌طور سیستماتیک دسترسی فلسطینیان به غذا، آب، تجهیزات پزشکی و سوخت را انکار کرد، با ایجاد شرایطی برای نابودی جمعیت فلسطینی، نسل‌کشی محسوب می‌شود. فرانچسکا آلبانزه، گزارشگر ویژه سازمان ملل متحد برای سرزمین‌های اشغالی فلسطین، در گزارش مارس ۲۰۲۴ خود با عنوان «آنانومی یک نسل‌کشی»، «دلایل منطقی» برای نسل‌کشی را شناسایی کرد، با اشاره به بیش از ۵۴,۶۰۷

مرگ فلسطینی، ۱۰۰,۰۰۰ زخمی، و محصور کردن جمعیت غزه در تنها ۱۵ مایل مربع، که منجر به شیوع بیماری‌ها و قحطی شد. گزارش‌هایی از خشونت جنسی در اردوگاه‌های بازداشت مانند سده تیمان نیز نشان‌دهنده نیت نسل‌کشی است که کرامت و بقای فلسطینیان را هدف قرار داده است.

اظهارات مقامات اسرائیلی این یافته‌ها را تقویت می‌کند. بیانیه رئیس‌جمهور اسحاق هرتزوغ در اکتبر ۲۰۲۳، که همه فلسطینیان را با حماس یکی می‌داند، نشان‌دهنده نیت هدف قرار دادن یک گروه کامل، نه فقط مبارزان، است. درخواست اسموتریچ مبنی بر اینکه «حتی یک دانه گندم وارد غزه نشود» و حمایت بن‌گور از الحاق غزه و کرانه باختری، نیت نسل‌کشی را منعکس می‌کند. این اظهارات و اقدامات، که با حمایت نظامی و سیاسی ایالات متحده پشتیبانی می‌شوند، نه تنها حقوق بین‌الملل بشردوستانه را نقض می‌کنند، بلکه به تعهد جهانی «هرگز دوباره»، که سنگ بنای دوران پس از هولوکاست است، خیانت می‌کنند.

## تضعیف «هرگز دوباره»: پژواک‌های نورنبرگ

تعهد «هرگز دوباره»، که از وحشت هولوکاست زاده شده و در دادگاه‌های نورنبرگ تثبیت شده است، یک تعهد جهانی برای پاسخگویی عاملان جنایات، صرف‌نظر از جایگاه آنها، ایجاد کرد. دادگاه‌های نورنبرگ مقامات نازی را به دلیل جنایات جنگی، جنایات علیه بشریت و نسل‌کشی محاکمه کردند، با وجود اعتراض آنها به مشروعیت دادگاه. اقدامات و اظهارات ایالات متحده استدلال نازی‌ها را مبنی بر اینکه دادگاه‌های بین‌المللی حاکمیت دولت را نقض می‌کنند، منعکس می‌کند. این شباهت نه تنها تاریخی، بلکه عمیقاً نمادین است. دادگاه‌های نورنبرگ اصلی را تثبیت کردند که افراد، از جمله رهبران دولت، مسئولیت شخصی برای جرایم بین‌المللی دارند، اصلی که در اساسنامه رم، که دیوان کیفری بین‌المللی را اداره می‌کند، کدگذاری شده است. تحریم‌های ایالات متحده، با هدف قرار دادن قضات به دلیل انجام وظایف قضایی خود، ماده ۷۰ بند ه اساسنامه رم را نقض می‌کنند، که تلافی علیه مقامات دادگاه به دلیل کارشان را ممنوع می‌کند. این عمل ارباب، میراث نورنبرگ را با محافظت از عاملان در برابر پاسخگویی تضعیف کرده و فرهنگ مصونیت را ترویج می‌دهد که به تعهد «هرگز دوباره» خیانت می‌کند.

## استعاره آپوفیس، رع و ماعت

در اساطیر مصر باستان، مار آپوفیس، تجسم پلید هرج و مرج، هر شب در دنیای زیرین خزیده و در پی بلعیدن ماعت – الهه مقدس حقیقت، عدالت و نظم کیهانی – است تا جهان را در تاریکی ابدی فرو برد. ست با نیزه‌اش، ایزیس با جادوی خود و تحوت با حکمتش از ماعت محافظت می‌کنند تا سپیده‌دم فرا رسد و نور رع در نهایت نیروهای تاریکی را شکست دهد.

به همین ترتیب، اسرائیل با اقدامات خود در غزه و ایالات متحده با محافظت از آن در برابر عدالت، جهان ما را در تاریکی فرو برده‌اند. جامعه بین‌المللی، ۱۲۵ کشور عضو دیوان کیفری بین‌المللی، اکنون باید نقش نگهبانان ماعت را بر عهده گیرند. تحریم اسرائیل و ایالات متحده، مانند ست که قلب مار را سوراخ می‌کند، استفاده از آیین‌نامه مسدودسازی اتحادیه اروپا به عنوان سپری جادویی برای محافظت از دیوان کیفری بین‌المللی و مقامات آن در برابر تحریم‌های ایالات متحده، و به کارگیری حکمت کارشناسان حقوقی برای طرح اتهام علیه کسانی که مرتکب نسل‌کشی شده و از آن حمایت می‌کنند. نگهبانان حقیقت و عدالت باید قاطعانه عمل کنند تا از فرو رفتن جهان در هرج و مرج و تاریکی جلوگیری کنند.

## نیاز به اقدام بین‌المللی قاطع

محکومیت‌های صرفاً کلامی تحریم‌های ایالات متحده، همان‌طور که توسط دیوان کیفری بین‌المللی، کارشناسان سازمان ملل و سازمان‌های حقوق بشر ابراز شده، برای مقابله با این حمله به عدالت بین‌المللی کافی نیست. جامعه بین‌المللی باید قاطعانه عمل کند تا استقلال دیوان کیفری بین‌المللی را حفظ کرده و پاسخگویی را تضمین کند. نخست، دیوان کیفری بین‌المللی باید علیه مقامات ایالات متحده، از جمله رئیس‌جمهور دونالد ترامپ و وزیر امور خارجه مارکو روبیو، طبق ماده ۷۰ بندهای د و ه اساسنامه رم به دلیل جرایم علیه اداره عدالت اقدام به طرح اتهام کند. دستور اجرایی آنها و تحریم‌ها تلاش‌های عمده برای ممانعت، ارعاب و تلافی به دلیل کار دیوان را تشکیل می‌دهند، اقداماتی که معیارهای تعقیب قضایی را برآورده می‌کنند. چنین گام جسورانه‌ای تعهد دیوان به بی‌طرفی را تأیید کرده و از مداخلات بعدی توسط دولت‌های قدرتمند جلوگیری می‌کند.

دوم، اتحادیه اروپا، با ۲۷ کشور عضو که طرف اساسنامه رم هستند، باید آیین‌نامه مسدودسازی خود (مقررات شورای (EC) شماره ۲۲۷۱/۹۶) را فعال کند تا اثرات فراسرزمینی تحریم‌های ایالات متحده را خنثی کند. این مقررات، که برای محافظت از نهادهای اتحادیه اروپا در برابر تحریم‌های خارجی طراحی شده، می‌تواند رعایت اقدامات ایالات متحده علیه قضات دیوان کیفری بین‌المللی را ممنوع کند و اطمینان دهد که بانک‌ها و مؤسسات اروپایی دارایی‌های قضات را مسدود نکرده یا فعالیت‌های آنها را محدود نمی‌کنند. با فعال‌سازی آیین‌نامه مسدودسازی، اتحادیه اروپا می‌تواند عملیات دیوان کیفری بین‌المللی را در حوزه قضایی خود محافظت کرده و نشان دهد که تلاش‌ها برای تضعیف عدالت بین‌المللی را تحمل نخواهد کرد.

سوم، کشورهای عضو دیوان کیفری بین‌المللی باید حمایت خود را از طریق افزایش بودجه، همکاری در اجرای احکام بازداشت و تأیید عمومی مجدد از مأموریت دیوان تقویت کنند. این اقدامات اثر بازدارنده تحریم‌های ایالات متحده را خنثی خواهد کرد، که فعالان حقوق بشر هشدار داده‌اند می‌تواند شاهدان را دلسرد کرده و تحقیقات را در دیگر مناطق درگیری مختل کند. عدم اقدام قاطعانه خطر تضعیف اعتماد عمومی به نظام حقوقی بین‌المللی را به دنبال دارد و سایر کشورها را تشویق می‌کند تا از الگوی ایالات متحده پیروی کنند، که این امر توانایی دیوان کیفری بین‌المللی برای ارائه عدالت به قربانیان جنایات در سراسر جهان را بیشتر تضعیف می‌کند.

## نتیجه‌گیری: بازگرداندن تعادل عدالت

تحریم‌های ایالات متحده علیه قضات دیوان کیفری بین‌المللی یک حمله مستقیم به اصول عدالت بین‌المللی است، که انعکاسی از سرپیچی مقامات نازی در نورنبرگ بوده و وعده «هرگز دوباره» را تضعیف می‌کند. اقدامات اسرائیل در غزه، که با قتل‌عام سیستماتیک و نیت نسل‌کشی مشخص می‌شود، نیازمند پاسخگویی است، اما مداخله ایالات متحده از عاملان محافظت کرده و مصونیت را تداوم می‌بخشد. استعاره آپوفیس، رع و ماعت بر اهمیت موضوع تأکید می‌کند: اجازه دادن به هرج‌ومرج برای سلطه، نظم جهانی را که حقیقت و عدالت را حفظ می‌کند، تهدید می‌کند. جامعه بین‌المللی باید قاطعانه عمل کند، اتهامات دیوان کیفری بین‌المللی را علیه مقامات ایالات متحده، ترامپ و روبیو، به دلیل ممانعت از عدالت مطرح کرده و آیین‌نامه مسدودسازی اتحادیه اروپا را برای محافظت از دیوان و مقامات آن فعال کند. تنها از طریق چنین اقدامات قاطعی می‌توان میراث نورنبرگ را حفظ کرد. قربانیان تجاوز وحشیانه اسرائیل خواستار عدالت هستند و شایسته آنند.